

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA/FINACIJA

BUDŽET FEDERACIJE BIH ZA GRAĐANE ZA 2022. GODINU

Mart 2022. godine

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ MINISTRICE	3
Planiranje i tok budžetskog procesa	4
Makroekonomski okvir za donošenje budžeta	6
Budžet Federacije BiH za 2022. godinu	7
Prihodi Budžeta	7
Rashodi i izdaci Budžeta	9
Najznačajniji planirani transferi u 2022. god.	14

UVODNA RIJEČ MINISTRICE

Poštovane građanke i građani,

Pred vama se nalazi pojednostavljena verzija najznačajnijeg finansijskog dokumenta – Budžet Federacije BiH za građane za 2022. godinu.

Cilj nam je da vas na jednostavan i slikovit način upoznamo sa osnovnim budžetskim pojmovima, tokom budžetskog procesa, odnosno načinom na koji se budžet kreira i donosi te da vam na taj način isti učinimo razumljivijim i pristupačnijim.

Budžet za građane namijenjen je svima koji žele biti upoznati sa planovima Vlade Federacije BiH za prikupljanje i trošenje javnih sredstava, kao i onima koji žele pratiti realizaciju planiranih projekata i postavljenih strateških ciljeva. Ovim dokumentom Vlada Federacije BiH želi biti transparentnija i odgovornija prema vama – građanima kao poreznim obveznicima.

Dokument smo kreirali sa nadom da će vam isti pružiti odgovore na ključna pitanja u vezi sa budžetom i potaknuti vas na aktivnije učešće u procesu njegovog formiranja u budućnosti.

Na web stranici Federalnog ministarstva finansija dostupni su vam i drugi relevantni dokumenti našeg ministarstva kao i informacije o svakom djelokrugu našega rada.

MINISTRICA

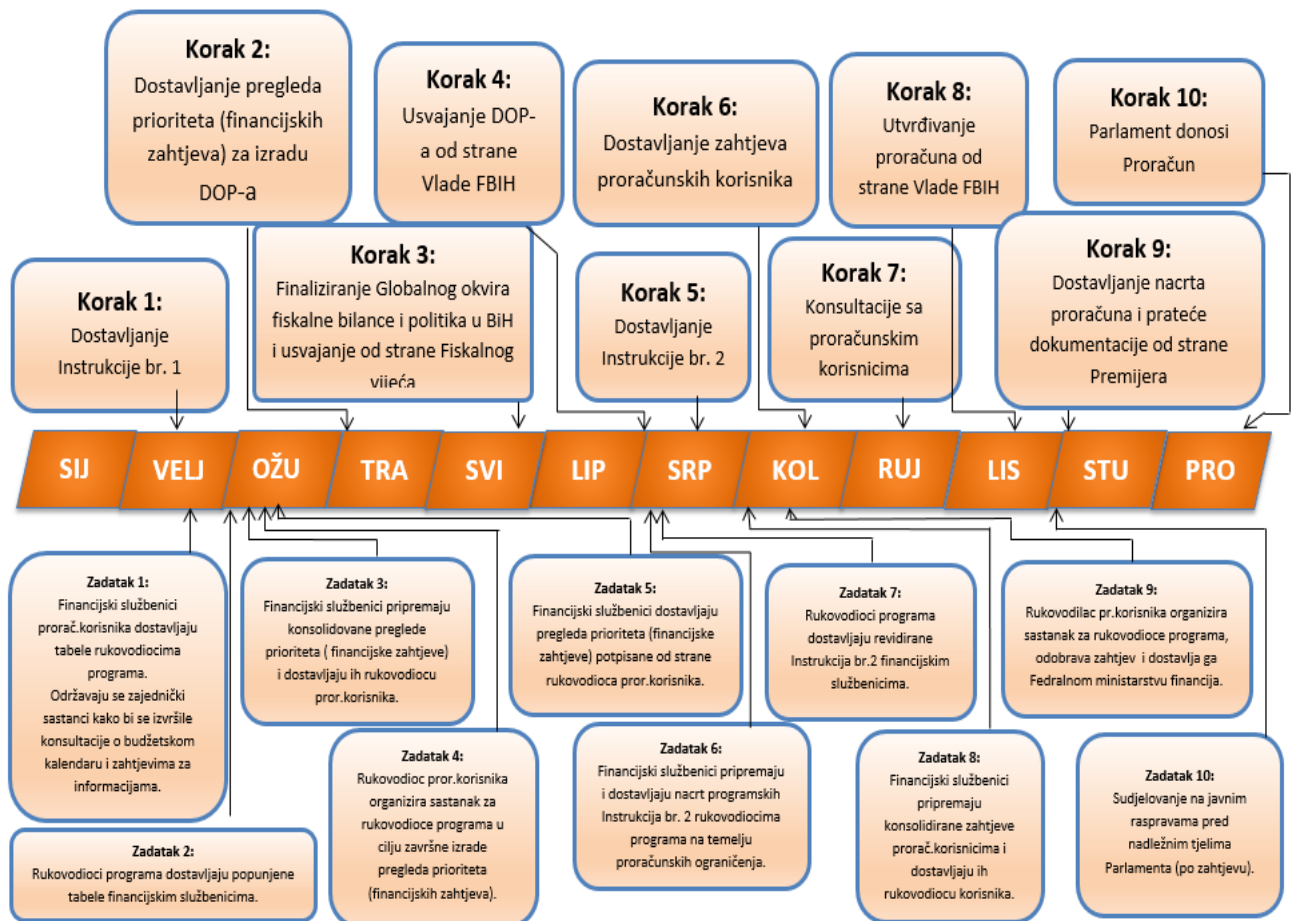
Jelka Milićević

Planiranje i tok budžetskog procesa

Budžet Federacije BiH je akt kojim se planiraju prihodi i primici, te rashodi i izdaci za period od jedne kalendarske godine. Isti mora biti uravnotežen tako da ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke. Planiranje i izvršenje budžeta sa zasniva na načelima zakonitosti, tačnosti, efikasnosti, ekonomičnosti, transparentnosti.

Budžet Federacija BiH (u daljem tekstu FBiH) predstavlja plan prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka iste i ne uključuje budžete nižih nivoa vlasti (kantona, gradova i općina). Budžet FBiH se priprema u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, a izvršavanje budžeta definisano je Zakonom o izvršenju budžeta FBiH. U nastavku teksta je ilustrativni prikaz toka budžetskog procesa u 10 koraka:

Ilustracija 1. Budžetski kalendar u 10 koraka

Prvi korak – do 15-og februara Federalno Ministarstvo finansija (u daljem tekstu FMF) dostavlja svim budžetskim korisnicima **Budžetske instrukcije broj 1.** koje sadrže pregled aktivnosti za pripremu budžeta.

Drugi korak – Budžetski korisnici do 15-og aprila dostavljaju FMF-u **pregled prioriteta** (finansijskih zahtjeva) za izradu Dokumenta okvirnog budžeta (u daljem tekstu DOB FBiH). Budžetski korisnici su ministarstva, agencije, zavodi i ostali organi uprave koji su u budžet uvršteni kao budžetski korisnici.

Treći korak - FMF **priprema DOB FBiH** i isti dostavlja Vladi Federacije BiH do 15-og juna na usvajanje.

Četvrti korak - do 30-og juna Vlada FBiH **usvaja DOB FBiH** čime isti postaje Preliminarni nacrt budžeta za narednu i dvije sljedeće fiskalne godine.

Peti korak - FMF dostavlja budžetskim korisnicima **Budžetske instrukcije broj 2.** sa odobrenim početnim gornjim granicama rashoda kojima se utvrđuje ukupan iznos sredstava na raspolaganju za svakog pojedinog budžetskog korisnika.

Šesti korak – do 31-og augusta budžetski korisnici FMF **dostavljaju zahtjeve** koji predstavljaju konačne procjene budžeta u okviru odobrenih gornjih granice rashoda.

Sedmi korak - **konsultacije** FMF sa budžetskim korisnicima u vezi sa detaljnijim obrazloženjem njihovih zahtjeva za budžetskim sredstvima. Iste traju do 15-og septembra.

Osmi korak – Vlada FBiH po okončanju konsultacija donosi konačnu odluku o iznosu početnih gornjih granica rashoda za svakog budžetskog korisnika i na temelju toga utvrđuje Nacrt, odnosno **Prijedlog budžeta** za narednu godinu.

Deveti korak – Vlada FBiH do 5-og novembra tekuće godine utvrđuje **Nacrt budžeta** kojeg premijer dostavlja Parlamentu uz prateću dokumentaciju.

Parlament **usvaja budžet** u njegovom konačnom obliku do 31.12. tekuće godine i to je *posljednji deseti korak* u procesu izrade budžeta.

Makroekonomski okvir za donošenje budžeta

Kao glavni makroekonomski pokazatelj, odnosno mjerilo privredne aktivnosti neke zemlje u određenoj godini, koristi se BDP - bruto domaći proizvod, (eng. GDP – Gross Domestic Product)

BDP predstavlja vrijednost svih dobara i usluga proizvedenih od strane rezidentnih proizvođača u određenom vremenskom periodu u jednoj nacionalnoj ekonomiji.

Vrijednosti BDP-a u Federaciji BiH objavljuju se kvartalno i godišnje i dostupne su na web stranicama Federalnog zavoda za statistiku. Osnov za projekcije rasta BDP-a za naredni srednjoročni period su očekivana makroekonomska kretanja, kako u Federaciji BiH, tako i u njenom okruženju kao i na globalnom nivou.

U kriznoj 2020. god. koju je obilježila pandemija Corona virusa, BDP Federacije BiH je iznosio 22,3 milijarde KM i realno je manji za 3,6% u odnosu na predkriznu 2019. god. Usljed stabilizacije epidemiološke situacije i povećanja ekonomske aktivnosti, kako u zemljama u okruženju, tako i u samoj Federaciji, u 2021. god. je došlo do ekonomskog oporavka iste sa očekivanom stopom realnog rasta od 7,9% u odnosu na prethodnu godinu.

Za 2022. god. se projicira ekonomski rast od 2,9% u odnosu na 2021. god. Očekivani rast bi uporište trebao imati u daljnjem rastu privatne potrošnje, broja zaposlenih, tekućih priliva iz inostranstva, kao i u rastu investicionih ulaganja privatnog i javnog sektora. Očekuje se da bi u zemljama svijeta i EU trebalo doći do rasta ekonomskih aktivnosti što bi u konačnici dalo snažan osnov za dalji rast domaće ekonomije. U nastavku teksta je grafički prikaz iznosa BDP-a po glavi stanovnika Federacija BiH za period 2015. -2020. god.

Grafikon 1. BDP po glavi stanovnika FBiH 2015. – 2020. god.

Izvor: Federalna agencija za statistiku, obrada FMF

Budžet Federacije BiH za 2022. godinu

Budžet FBiH za 2022. god. (u daljem tekstu: Budžet) iznosi **5.597.618.777,00 KM** i veći je za 2%, odnosno 116,4 mil. KM u odnosu na Budžet FBiH za prethodnu godinu. Strukturu predloženog Budžeta FBiH za 2022. godinu karakteriše rast poreznih prihoda, posebno prihoda od doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i prihoda od indirektnih poreza. Na drugoj strani, planiran je porast iznosa kapitalnih transfera i

izdataka za nabavku stalnih sredstava. U nastavku teksta je detaljno obrazloženje strukture Budžeta za 2022. godinu.

Prihodi Budžeta

Osnov za izradu projekcije prihoda u Budžetu Federacije BiH su projekcije makroekonomskih indikatora za 2022. godinu sačinjene od strane Direkcije za ekonomsko planiranje BiH i projekcije prihoda od indirektnih poreza sačinjene od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Uprave za indirektno oporezivanje BiH.

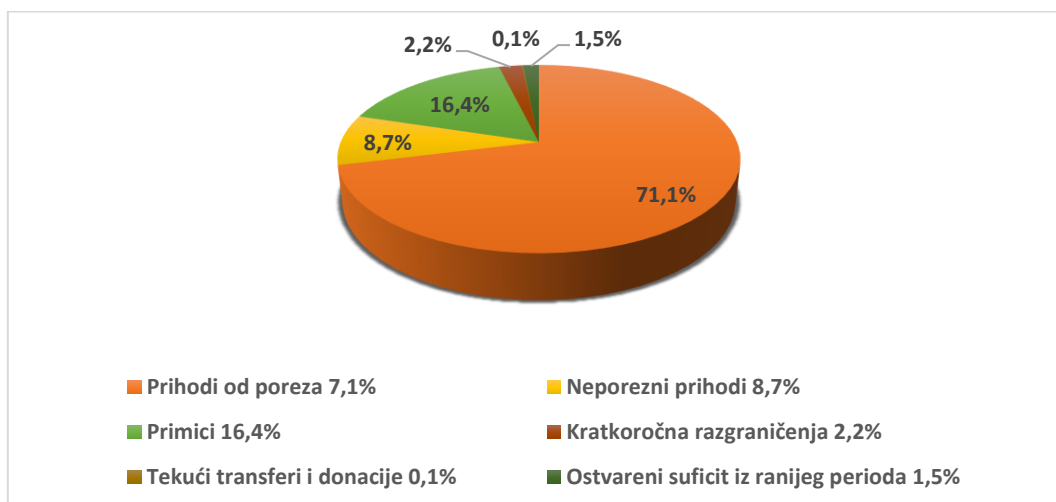
Prihodi budžeta su porezni i neporezni prihodi, primljeni transferi i donacije te ostali prihodi.

Ukupni prihodi i primici Budžeta FBiH za 2022. godinu iznose **5.597.618.777,00 KM** i sastoje se od sljedećih prihoda:

- **Prihodi od poreza** u iznosu od 3.978,9 mil. KM
- **Neporezni prihodi** u iznosu od 488,1 mil. KM
- **Tekući transferi i donacije** u iznosu od 4,5 mil. KM
- **Primici** u iznosu od 920,0 mil. KM i
- **Kratkoročna razgraničenja** u iznosu od 120,0 mil. KM
- **Ostvareni suficit iz ranijeg perioda** u iznosu od 86,1 KM.

U nastavku teksta je grafički prikaz strukture prihoda budžeta po glavnim kategorijama:

Grafikon 2. Struktura prihoda Budžeta FBiH za 2022. godinu - glavne kategorije

Obrada: FMF

Struktura glavnih kategorija prihoda i iznosi istih dati su u nastavku teksta:

Prihodi od poreza su ostvarili najveće učešće u strukturi ukupnih prihoda od 71% i isti obuhvataju:

- Prihode od poreza na dobit pojedinaca i preduzeća u iznosu od 67,0 mil. KM
- Doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje u visini od 2.219,0 mil. KM što je i najveći iznos u strukturi
- Prihode od indirektnih poreza sa jedinstvenog računa Uprave za indirektno oporezivanje BiH (PDV, carine, trošarine, naknade za ceste i ostali prihodi i davanja) 1.692,8 mil. KM i
- Ostale prihode u iznosu od 28.000 KM.

Neporezne prihode čine:

- Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika 333,4 mil. KM
- Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga 142,8 mil. KM, te
- Novčane kazne 11,8 mil. KM.

Primici sa 16% čine drugu najveću stavku u ukupnim prihodima i obuhvataju:

- Kapitalne primitke od prodaje stalnih sredstava u iznosu od 10.000 KM
- Primitke od finansijske imovine u visini od 100,0 mil. KM
- Dugoročne kredite i zajmove u iznosu od 570,0 mil. KM i
- Kratkoročne kredite i zajmove u iznosu od 250,0 mil. KM.

Kratkoročna razgraničenja se prenose kao neutrošena sredstva u 2021. godini, za finansiranje kapitalnih infrastrukturnih projekata u iznosu od 120,0 mil. KM.

Rashodi i izdaci Budžeta

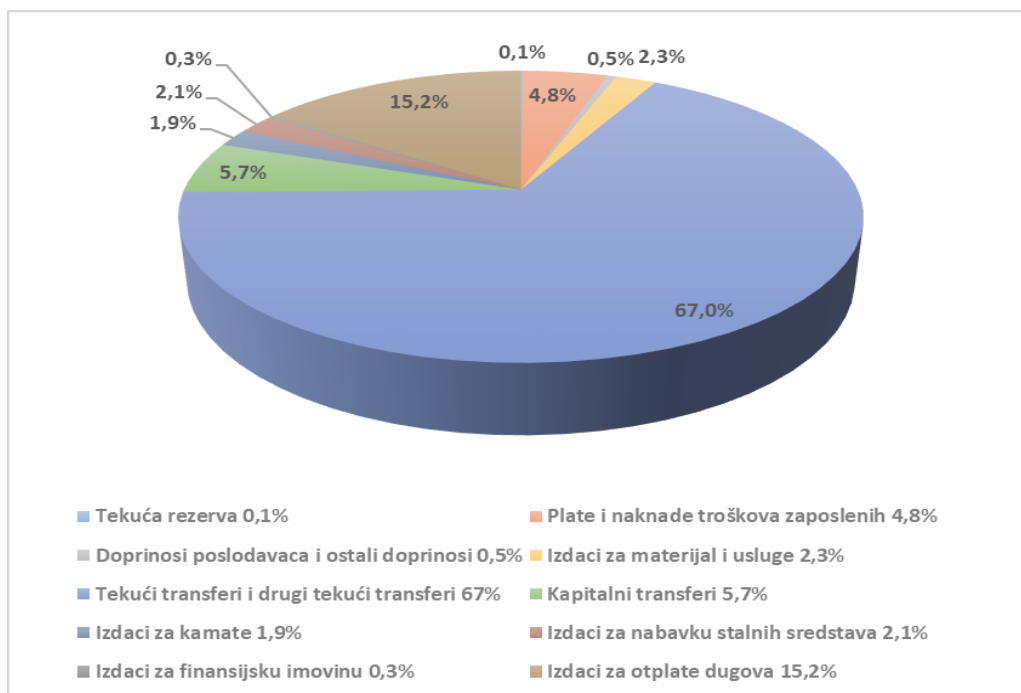
Budžetski rashodi su propisani zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona za poslove, funkcije i programe koji se planiraju u budžetu i finansijskim planovima budžetskih korisnika. Budžetski izdaci su izdaci za finansijsku i nefinansijsku imovinu i otplatu kredita i zajmova.

Ukupni rashodi i izdaci u Budžetu Federacije BiH za 2022. godinu iznose **5.597.618.777,00 KM** a čine ih:

- **Tekuća rezerva** u iznosu od 5,1 mil. KM
- **Plate i naknade troškova zaposlenih** planirani su u iznosu od 271,3 mil. KM
- **Doprinosi poslodavaca i ostali doprinosi** u iznosu od 29,1 mil. KM
- **Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge** od 130,1 mil. KM
- **Tekući transferi i drugi tekući rashodi** iznose 3.751,4 mil. KM
- **Kapitalni transferi** u iznosu od 319,9 mil. KM
- **Izdaci za kamate** planirane su u iznosu od 105,1 mil. KM
- **Izdaci za nabavku stalnih sredstava** u iznosu od 117,7 mil. KM
- **Izdaci za finansijsku imovinu** u visini od 18,5 mil. KM i
- **Izdaci za otplate dugova** planirani su u iznosu od 849,1 mil. KM.

Struktura rashoda i izdataka Budžeta prikazana je na sljedećem grafikonu:

Grafikon 3. Struktura rashoda i izdataka Budžeta FBiH za 2022. godinu - glavne kategorije

Obrada: FMF

Struktura glavnih kategorija rashoda sa iznosima su dati u nastavku:

Sredstva tekuće rezerve se koriste za nepredviđene namjene ili za namjene za koje se tokom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dovoljna sredstva, jer ih pri planiranju budžeta nije bilo moguće predvidjeti.

Tekuća rezerva planirana u Budžetu se sastoji od:

- Tekuće rezerve Vlade FBiH u iznosu od 5,0 mil. KM
- Tekuća rezerva premijera u iznosu od 0,07 mil. KM
- Tekuća rezerva dopremijera 1 u iznosu od 0,04 mil. KM
- Tekuća rezerva dopremijera 2 u iznosu od 0,04 mil. KM.

Plate, doprinosi i naknade troškova zaposlenih obuhvataju plate i naknade zaposlenih i doprinose poslodavca i ostale doprinose u ukupnom iznosu od 300,4 mil. KM.

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge obuhvataju sljedeće kategorije:

- Putni troškovi (službena putovanja u zemlji i inostranstvu) su planirani u iznosu od 2,7 mil. KM
- Izdaci za energiju koji se odnose na troškove električne energije i drugih energenata planirani su u visini od 7,3 mil. KM
- Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (korištenje paketa fiksne i mobilne usluge, unaprijeđenje aplikacije za fiskalizaciju i sl.) – 14,2 mil. KM
- Izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara u iznosu od 27,9 mil. KM od kojih je najznačajnija stavka nabavka vakcina protiv Covid-a
- Izdaci za usluge prijevoza i goriva – 2,9 mil. KM
- Izdaci za unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine koji su planirani u iznosu od 7,3 mil. KM a koji obuhvataju, pored ostalog, i sredstva za program praćenja osuđenika putem elektronskih narukvica i nabavku softverskih licenci
- Izdaci za tekuće održavanje (održavanje permanentnih stanica i sotalac baze, te izdaci za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća) u iznosu od 5,3 mil. KM
- Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa, kao što su komisioni poslovi, troškovi arbitraže pred međunarodnih sudom MOL/INA, regresiranje kamate i dr., u iznosu od 2,6 mil. KM
- Ugovorene i druge posebne usluge (izdaci za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju, zatezne kamate na sudska rješenja i troškovi spora, kompjuterske usluge i druge usluge) planirane su u iznosu od 59,7 mil. KM.

Tekuće transfere i druge tekuće rashode, kao najznačajniju stavku Budžeta sa 67% učešća u istom čine:

- Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima planirani su u iznosu od 441 mil. KM, od čega je najveći iznos od 200 mil. KM namjenjen kantonima za implementaciju strukturnih reformi, prevladavanje socijalnih, ekonomskih i zdravstvenih posljedica pandemije, te za infrastrukturne projekte. Za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH planiran je iznos od 75 mil. KM, za fond solidarnosti odnosno za pružanje usluga zdravstvene zaštite osiguranim osobama FBiH iznos od 28,5 mil KM, te 25 mil KM za naknade civilnih žrtava rata. Transfer od 17,5 mil. KM će biti usmjeren za implementaciju Zakona o roditeljima/njegovateljima u Federaciji BiH čime isti po prvi put stižu pravo na mjesečnu naknadu u visini od 543 KM. Iznos od 9,8 mil. KM je planiran za projekte podrške zapošljavanju u BiH
- Tekući transferi pojedincima planirani su u iznosu od 3.075,2 mil. KM. U okviru ove pozicije najveći iznos se odnosi na isplate redovnih penzija 2.150,1 mil. KM, 171 mil. KM za pokriće dijela penzije po osnovu priznatog staža, te 100,4 mil KM po osnovu prijevremenog penzionisanja branilaca obrambenog-oslobodilačkog rata. Za kategoriju invalida planirana su sredstva u iznosu od 272 mil. KM za naknade za ratne invalide i 142 mil. KM za neratne invalidnine. Za implementaciju Zakona o podršci porodicama sa djecom u Federaciji BiH biti će izdvojeno 50 mil. KM čime će biti osiguran jedinstveni dječiji dodatak u iznosu od 103 KM na cijeloj teritoriji Federacije BiH
- Tekući transferi neprofitnim organizacijama planirani su u iznosu od 26,3 mil. KM od čega je najveći iznos od 5,0 mil. KM namjenjen Agenciji za privatizaciju u FBiH za zaštitu od evikcije sudskih sporova, potom transfer od 4,0 mil. KM prikupljen od prometa Lutrije BiH i 3,8 mil. KM za političke stranke i koalicije
- Subvencije javnim preduzećima planirane su u visini od 54,7 mil. KM, a kao najznačajnije se ističu: transfer željeznicama FBiH u ukupnom iznosu od 30,5 mil. KM, za uvezivanje radnog staža planirano je 3,5 mil. KM, za unaprijeđenje avio prometa u Federaciji BiH će biti izdvojeno ukupno 2,3 mil. KM i transfer JP Elektroprivreda BiH po osnovu subvencija za električnu energiju za najugroženije kategorije stanovništva u visini od 2,5 mil. KM. Iznos od 11,5 mil KM planiran je za uspostavljanje rezervi naftnih derivata
- Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima planirane su u iznosu 120,4 mil. KM, od čega su najveća sredstva planirana za poticaj u oblasti poljoprivrede u iznosu od 106 mil. KM, zatim subvencije kamate po osnovu kredita putem Garantnog fonda od 6,2 mil. KM, te direktne subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima u iznosu od 4,7 mil. KM
- Drugi tekući rashodi planirani su u iznosu od 33,8 mil. KM. Na ovoj poziciji najveći iznosi odnose na izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju u visini od 20,0 mil. KM, naknade za povrat više ili pogrešno uplaćenih rashoda u iznosu od 4,0 mil. KM i 6,0 mil. KM za izdatke za izmirenje i izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju.

Kapitalni transferi obuhvataju:

- Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti i fondovima planirani su u iznosu od 59,5 mil. KM od kojih je najznačajniji iznos za finansijsku pomoć kantonima i općinama od 29 mil. KM, potom iznos od 10 mil. KM za izgradnju autocesta i brzih cesta, 8 mil KM za izgradnju bazena u Mostaru i transfer od 5 mil. KM za podršku implementaciji održivog povratka izbjeglih i prognanih osoba sa područja Srebrenice
- Kapitalni transferi pojedincima u iznosu od 1,5 mil. KM su u cijelosti planirani za nabavku automobila za invalide
- Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama planirani su u iznosu od 4 mil. KM, od čega se 2,0 mil. KM se odnosi na procjenu energetske efikasnostii i 2,0 mil KM za ustanove za zbrinjavanje na nivou FBiH
- Kapitalni transferi javnim preduzećima planirani su u iznosu od 254 mil. KM, od kojih su najznačajniji transfer od 219,3 mil. KM za izgradnju autocesta i brzih cesta, te 19,7 mil KM za ulaganje u JP Aerodrom Bihać

Izdaci za kamate planirani su u iznosu od 105,0 mil. KM. U okviru ove pozicije najveći iznos od 74,8 mil. KM odnosi se na zajmove primljene kroz Državu. Kamate na domaće pozajmljivanje – dugoročne obveznice planirane su u iznosu od 15,9 mil. KM, a izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama u iznosu od 12,0 mil. KM.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava obuhvataju:

- Nabavka građevina planirana je u iznosu od 29,7 mil. KM od čega 20 mil. KM za kupovinu zgrade za Vladu Federacije BiH
- Nabavka opreme u iznosu od 45,5 mil. KM od čega je najznačajnija nabavka aviona za gašenje požara u iznosu od 30,00 mil KM.
- Nabavka ostalih stalnih sredstava (robnih rezervi) iznosi 20,0 mil. KM koja će biti usmjerena na ograničavanje rasta cijena osnovnih životnih namirnica u FBiH, sufinansiranje proljetne sjetve pšenice i otkup jesenje žetve
- Nabavka stalnih sredstava u obliku prava je planirana u iznosu od 8,3 mil. KM i koristi će se za izradu strategije prostornog razvoja FBiH, za izradu raznih studija i regulacionih planova, za nabavku softverskih licenci, te za zaštitu i spasavanje od prirodnih i drugih nesreća
- Rekonstrukcija i investicijsko održavanja su planirani u ukupnom iznosu od 14,1 mil. KM. Najznačajniji iznos odnosi se na Rekonstrukcija/sanacija/ adaptacija zgrade Vlade Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu i objekta poslovne zgrade „Staklena Banka“ u Mostaru u iznosu od 12,9 mil. KM.

Izdaci za finansijsku imovinu se odnose na:

- Ostala domaća pozajmljivanja u iznosu od 16,0 mil. KM i
- Trajni revolving kredit od 2,5 mil KM.

Budžetom planirani **Izdaci za otplate dugova** podrazumijevaju:

- Otplate dugova primljenih kroz državu 467,20 mil. KM
- Vanjske otplate u iznosu od 8,1 mil. KM
- Otplate domaćeg pozajmljivanja u iznosu od 320,0 mil. KM, koji se odnose na obaveze po osnovu izdavanja dugoročnih vrijednosnih papira u visini od 170,0 mil. KM i obaveze po osnovu izdavanja trezorskih zapisa od 150,00 mil. KM
- Otplate unutrašnjeg duga u 2022. godini iznose 52,3 mil. KM
- 1,5 mil. KM se odnosi na otplate duga po izdatim garancijama

Najznačajniji planirani transferi u 2022. god.

- ✚ *Finansijska pomoć kantonalnim budžetima u visini od 200 mil. KM, te 26 mil. KM za finansiranje kapitalnih projekata kantona i općina*

- ✚ *Poticaj za poljoprivredu i veterinarstvo planiran je u ukupnom iznosu od 106 mil. KM, s ciljem povećanja njihove konkurentnosti*

- ✚ *Planiran je transfer za implementaciju Zakona o roditeljima/njegovateljima u Federaciji BiH u iznosu od 17,5 mil. KM*

- ✚ *Za osiguranje jedinstvenog dječijeg dodatka na cijeloj teritoriji Federacije BiH u visini od 103 KM planiran je iznos od 50 mil. KM*

- - ✚ *Transferi za raseljene osobe i povratnike i za programe povratka u RS planirani su u ukupnom iznosu od 36,4 mil. KM*

- ✚ *Za sanaciju zdravstvenih ustanova planirana su sredstva u iznosu od 75 mil. KM, te 10 mil. KM za nabavku vakcina protiv Covid-a*

- ✚ *Planirano je ulaganje u Željeznice FBiH u ukupnom iznosu od 35,5 mil. KM*

✚ Za nastavak izgradnje putne infrastrukture planirana su sredstva u ukupnom iznosu od 229,3 mil. KM

✚ Za unaprijeđenje avio prometa Federacije BiH planirana su sredstva u ukupnom iznosu od 25,7 mil. KM

✚ Transfer za nabavku aviona za gašenje požara u iznosu od 30,0 mil. KM

✚ 5,0 mil. KM je planirano za razvoj turizma u Federaciji BiH

✚ Transferi za kinematografiju, za sport od značaja za Federaciju i transfer Fondaciji za bibliotetičku djelatnost u ukupnom iznosu od 7,2 mil. KM

✚ Za sanaciju šteta nastalih usljed poplava i klizišta je planirana su sredstva u iznosu od 8,2 mil. KM

Adresa:

Mehmeda Spahe br.5

Sarajevo

71000

Tel.+387 33 253 400

e-mail: info@mf.gov.ba